

УДК 354:328.185

DOI: 10.31673/2786-7412.2025.012814

Андрій ЛЮБЧЕНКО

кандидат наук з державного управління,
 докторант кафедри публічного управління та адміністрування
 Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ
 ORCID ID: 0009-0004-0246-7795
 e-mail: andreylubchenko@gmail.com

Andrii LYUBCHENKO

PhD in Public Administration,
 Doctoral Student of the Department of Public Administration
 State University of Information and Communication Technologies, Kyiv,
 ORCID ID: 0009-0004-0246-7795
 e-mail: andreylubchenko@gmail.com

**МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА
 ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**INTERNATIONAL INFORMATION POLICY
 AS AN OBJECT OF PUBLIC ADMINISTRATION**

У статті визначено, що в сучасних реаліях глобального розвитку інформаційного суспільства проблеми державно-управлінських засад формування та реалізації міжнародної інформаційної політики України з очевидністю стають предметом наукового дослідження.

Аналізуючи систему комунікативної мережі державного управління на рівні міжнародної інформаційної політики можна представити її у вигляді двох найбільш загальних інформаційно-комунікативних підсистем. Одна з них характеризує внутрішні зв'язки й механізми управління, які безпосередньо відчують впливи та виклики зовнішнього середовища за допомогою яких держава вирішує інформаційно-комунікативні завдання. Друга ж розкриває ту сферу управлінських зв'язків, де інформація, у вигляді рішень, законодавчих та нормативно – правових документів здійснює той або інший інформаційний вплив в міжнародній політиці.

Саме такі підходи до аналізу міжнародної інформаційної політики для нас є найбільш привабливими, адже вони дозволяють у подальшому аналізі в підсистемі зовнішніх комунікацій виявити зміст інформаційної політики України на міжнародному рівні, виявити її недоліки та визначити необхідність кардинальних змін в цій сфері.

За таких умов, вирішального значення набуває аналіз механізмів державного управління та формування категоріального апарату щодо дослідження та реалізації чіткої, збалансованої, адекватної викликам сьогодення, єдиної державної міжнародної інформаційної політики.

Потрібно визначити, що вітчизняна державно-управлінська наука позначена практичною відсутністю спеціальних досліджень, її категоріального апарату у

цій сфері, котрі б повною мірою розкривали питання механізмів здійснення зовнішньої політики української держави. Дану проблематику піднімають дослідники «теорії міжнародних відносин», «правознавства», «соціології».

Останнім часом дослідженням в цій сфері почали цікавитися і дослідники з питань «державного управління», адже, вся міжнародна політика базується на основі політико-управлінських відносин. Саме тому, на часі, є створення наукових розвідок, щодо формування категоріального апарату механізмів державного управління міжнародною інформаційною політикою України.

Ключові слова: міжнародна інформаційна політика, державне управління, механізми державного управління, зовнішня політика, міжнародні відносини

The article determines that in the modern realities of the global development of the information society, the problem of state and administrative principles of the formation and implementation of the international information policy of Ukraine in the context of digital transformations is clearly becoming the subject of scientific research.

Among the many scientific approaches to the analysis of the communication network of public administration at the level of international information policy, it can be presented in the form of two most general information and communication subsystems. One of them characterizes internal relations and management mechanisms that directly experience the influences and challenges of the external environment with the help of which the state solves information and communication tasks, and, on this basis, ensures decision-making, duties and responsibility for the implementation of decisions and control. The second reveals the sphere of management relations where information, on the one hand, in the form of decisions, legislative and regulatory documents, exerts one or another information influence in international policy.

It is precisely such approaches to the analysis of international information policy that are most attractive to us, because they allow us to further analyze the content of Ukraine's information policy at the international level, identify its shortcomings, and determine the need for radical changes in this area in the external communications subsystem.

Under such conditions, the analysis of public administration mechanisms in the formation and implementation of a clear, balanced, and adequate to the challenges of today's unified state international information policy becomes crucial.

It is necessary to determine that the domestic public administration science is marked by the practical absence of special studies that would fully reveal the issues of mechanisms for implementing the foreign policy of the Ukrainian state. This issue is raised by researchers of the «theory of international relations», «law», «sociology». Recently, researchers on the issues of «public administration» have also begun to be interested in research in this area, because all international policy is based on political and administrative relations. That is why it is time today to create scientific research that would analyze the state and further development of public administration mechanisms in the international information policy of Ukraine as a prominent player in the European and world arenas.

Key words: international information policy, public administration, public administration mechanisms, foreign policy, international relations.

Постановка проблеми. У сучасних реаліях глобального розвитку інформаційного суспільства проблема державно-управлінських засад формування та реалізації міжнародної інформаційної політики України в умовах цифрових трансформацій з очевидністю стає предметом наукового дослідження. Ця проблема лишається актуальною для подальших досліджень, зокрема й тому, що цифрова трансформація держави є невід'ємною частиною більш загального процесу цифрової трансформації суспільства в цілому, який обумовлений незліченною досі кількістю об'єктивних і суб'єктивних детермінант. Створення дієвої системи влади, становлення та розвиток державного управління передбачає дослідження категоріально-понятійного апарату як інструменту реалізації ефективної міжнародної інформаційної політики держави на основі впровадження сучасних цифрових технологій.

Надання державному управлінню наукового характеру передбачало широке використання на всіх його рівнях і ланках наукових досягнень, насамперед результатів досліджень у сфері політології, соціології та інформатики; сприяння розвитку нових управлінських технологій, та впровадженню їх досягнень у практику набувають особливого значення.

Водночас, інформація, як ефективний засіб впливу на колективну свідомість, стає не лише потужною рушійною силою суспільного прогресу, а й зброєю інформаційних війн. Тому, успішна протидія деструктивним впливам спеціальних інформаційних операцій також вимагає застосування ефективних, подекуди інноваційних, інструментів міжнародної інформаційної політики.

За таких умов, вирішального значення набуває аналіз механізмів державного управління у формуванні та реалізації чіткої, збалансованої, адекватної викликам сьогодення державної міжнародної інформаційної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Класичними в даній галузі є напрацювання таких закордонних вчених як: П. Друкер [13] М. Кастельс [14], О. Тоффлер [15], З. Фанг [16] та інших. Праці цих західних науковців, які стосуються різних аспектів виникнення і розвитку інформаційного суспільства, започаткували пошуки конкретних інструментів державно-управлінського впливу на інформаційні потоки та знання на ту чи іншу сферу суспільного життя. Останнім часом, все більше науковців звертаються до досліджень в сфері інформаційної політики держави, інформаційної безпеки, інформаційної політики в сфері міжнародних відносин, тощо. Так, Н. Грицяк [1] Є. Макаренко [2], М. Хаустова [3] у своїх працях дослідили категоріально-понятійну базу, яка пов'язана із аналізом міжнародної інформаційної політики. Дослідники – О. Штиркова, Т. Верба [4], О. Радченко [5] звернулися до проблем державного управління процесами міжнародного співробітництва України в сфері інформаційних відносин.

В цілому, визначаючи наукову новизну та актуальність цих досліджень, вважаємо за необхідні продовжити наукові розвідки щодо аналізу базових дефініцій понятійно-категоріального апарату у міжнародній інформаційній політиці України.

Мета статті – розроблення та наукове обґрунтування категоріального апарату державно-управлінських засад формування та реалізації міжнародної інформаційної політики України в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу. Одним із завдань дослідження стало уточнення базових категорій в сфері міжнародної інформаційної політики держави, а саме: «інформаційна політика держави», «державне управління», «механізми

державного управління», і на цьому тлі – категорій «зовнішня політика», «міжнародне право», «міжнародні відносини», «міжнародна інформаційна політика в умовах цифрових трансформацій в державі» тощо.

На загальнотеоретичному рівні, категоріальний апарат цих понять розкрито та проаналізовано багатьма науковцями. Для нашого дослідження буде важливим «прив'язати» ці категорії та поняття до предмету нашого дослідження, а саме: розкриття змісту категорій міжнародної інформаційної політики в умовах цифрової трансформації як об'єкта державного управління.

Відтак необхідно сформулювати нове теоретичне підґрунтя і практичну систему засобів, як для просування власних наративів на світовій інформаційній арені, так і для протидії ворожій пропаганді. Пріоритетним завданням у цьому напрямі є розроблення й наукове обґрунтування державно-управлінських засад формування та реалізації міжнародної інформаційної політики України в умовах цифрової трансформації.

Перш за все відзначимо, що одним з значніших досягнень ХХ ст. стало виділення управлінської праці в окремий вид діяльності і запровадження наукового аналізу для практичних потреб державної політики та управління суспільним розвитком. Основоположниками сучасної теорії державного управління прийнято вважати В. Вільсона, Ф. Гуднау і М. Вебера. Так, 28-й Президент США Томас Вудро Вільсон у своїй роботі «The Study of Administration» (1887 р.) [6] спробував проаналізувати «організації та методи роботи урядових установ» в цілому. Центральні ідеї Вільсона можна визначити так:

- управління має стати точною наукою, яка б ґрунтувалася на певних теоретичних засадах, мала б власний категоріальний апарат, власну методологічну базу тощо;

- наука управління – це найпізніший плід того вивчення політичної науки, яке розпочалося 2200 років тому, тобто управління є продовженням політичної науки;

- розмежування політики і управління для того, щоб знайти засади, які допомагали б державним організаціям і службовцям визначити їх функції та роль;

- зосередження державного управління для своїх засад має концентруватись у сфері бізнесу та методах управління ним.

У найбільш загальному вигляді державне управління тривалий час визначалось як виконавчо-розпорядча діяльність органів державної виконавчої влади, котра виявляється у безпосередньому повсякденному й оперативному впливові на різноманітні суспільні відносини у країні та за її межами. Але, визначення державного управління як виконавчо-розпорядча діяльність органів державної виконавчої влади звужує межі науки «державне управління» і не розкриває всієї повноти цієї наукової категорії.

«Державне управління, доводять, автори підручника на чолі з В. Ємельяновим – цілеспрямований організаційний та регулюючий вплив держави на стан і розвиток суспільних процесів, свідомість, поведінку та діяльність особи і громадянина з метою досягнення цілей та реалізації функцій держави, відображених у Конституції та законодавчих актах, шляхом запровадження державної політики, виробленої політичною системою та законодавчо закріпленої, через діяльність органів державної влади, наділених необхідною компетенцією [7, с. 28].

Найбільш привабливим для нашого дослідження є дефініція, яку запропонував В. Бакуменко, визначивши поняття «державне управління» – як

діяльність держави (органів державної влади), спрямована на створення умов для якнайповнішої реалізації функцій держави, основних прав і свобод громадян, узгодження різноманітних груп інтересів у суспільстві та між державою і суспільством, забезпечення суспільного розвитку відповідними ресурсами» [8, с. 61]

Окрім того, більшість концепцій державного управління налаштовані на аналіз традиційних підходів до управління, що само по собі, в сучасних світових реаліях недостатньо.

Найважливішими передумовами забезпечення ефективного державного управління в міжнародній політиці є прийняття та реалізація рішень, заснованих на сучасних сферах інформаційно-аналітичних технологій. Ефективність рішень, що приймаються органами державної влади залежить від якості інформації, засобів та методів її обробки.

Найбільшого визнання на сьогодні серед фахівців набуло виділення у процесі управління чотирьох узагальнених функцій управління: планування, організації, мотивації і контролю, а також двох пов'язаних з ними процесів, а саме: 1. *Комунікації* та 2. *Прийняття рішень*.

1. *Комунікації у міжнародній інформаційній політиці держави*. Розглядаючи та аналізуючи еволюційний розвиток міжнародної інформаційної політики скоріш за все необхідно говорити про інформаційно-комунікативний аспект. Справа в тому, що в процесі аналізу історичних та наукових джерел, автор стикнувся з проблемою різної трактовки визначень понять «інформація», «комунікація», «спілкування». Кожне з цих понять несе своє смислове навантаження. Так, поняття «комунікація» походить від лат. *communica* – спілкуюсь з кимось. Це означає: «1) спілкування, передача інформації. 2) У філософії екзистенціалізму та персоналізму – спілкування, в процесі якого одна самотня душа відкриває себе іншій, між людьми встановлюється інтимний духовний зв'язок. Комунікація видається за вищу форму зв'язку між людьми. 3) Комунікація масова – соціальний інститут, що виконує завдання формування світогляду і громадської думки широких мас засобами масової інформації пропаганди» [9, с. 347].

Поняття «спілкування» – «це процес встановлення і розвитку контактів між людьми, який породжується потребами спільної діяльності і містить обмін інформацією, вироблення єдиної стратегії взаємодії, сприйняття та розуміння іншої людини». Вся історія людства є історією взаємодії людей [10, с. 72].

Поняття «інформація» – відомості або дані, що об'єктивно відображають різні сторони й елементи довкілля і діяльності людини на певному етапі розвитку суспільства, що мають для неї той чи інший інтерес і уречевлені (матеріалізовані) у формі, зручній для використання, передавання, зберігання і / або опрацювання (перетворення) людиною чи автоматизованими засобами.

Канадський філософ М. Маклюен розглядає комунікацію як одну з базових умов формування інформаційної політики, а інформаційні технології – як головний фактор, який впливає на формування соціально-економічної основи нового суспільства [11, с. 2].

Можна констатувати, що на сьогоднішній день доступні для комунікації інформаційно-комунікативні технології все активніше проникаючи в основні сфери життя суспільства, трансформуючи способи комунікації між суспільством і владою, призводить до істотної зміни способів і моделей сучасного державного управління в цілому.

Серед багатьох наукових підходів до аналізу комунікативної мережі державного управління на рівні міжнародної інформаційної політики, можна представити її у вигляді двох найбільш загальних інформаційно-комунікативних підсистем. Одна з них характеризує внутрішні зв'язки й механізми управління, які реагує на виклики зовнішнього середовища, а саме отримання інформації з тих або інших питань розвитку світової політики, на основі цього забезпечує прийняття рішень, обов'язків і відповідальності за виконання рішення і контроль. Друга ж розкриває ту сферу управлінських зв'язків, де інформація, у вигляді рішень, законодавчих та нормативно – правових документів здійснює той або інший інформаційний вплив в міжнародній політиці.

Саме такі підходи до аналізу міжнародної інформаційної політики для нас є найбільш привабливими, адже вони дозволяють у подальшому аналізі в підсистемі зовнішніх комунікацій виявити зміст інформаційної політики України на міжнародному рівні, виявити її недоліки та визначити необхідність кардинальних змін в цій сфері.

У всіх визначеннях, інформація розглядається як об'єднуюча категорія, яку можна пояснити через більш прості категорії: відомості, дані, повідомлення, сигнали, що підлягають передачі, прийманню, обробці, зберіганню, які відображають реальну дійсність або інтелектуальну.

У Статті 6 Закону України «Про інформацію» встановлено, що державна інформаційна політика – це сукупність основних напрямів і способів діяльності держави по одержанню, використанню, поширенню та зберіганню інформації [12].

Головними напрямками і способами державної інформаційної політики є:

- системності та об'єктивності подання інформації;
- отримання балансу інтересів забезпечення свободи слова та прав і законних інтересів особи, суспільства і держави, їх взаємної відповідальності;
- гарантування забезпечення персональних даних та прав, пов'язаних з їх обігом;
- контрольованості та вибірковості розповсюдження «чуттєвої» інформації;
- захисту національних інтересів, зокрема у сфері інформаційної безпеки;
- забезпечення системності та координації дій органів державного управління і регулювання в інформаційній сфері;
- забезпечення охорони і захисту інформації, зокрема запобігання відповідно до закону розголошенню інформації з обмеженим доступом (принцип дотримання вимог державної та військової таємниці);
- недопущення зловживання свободою діяльності засобів масової інформації на шкоду правам і свободам людини [13, с. 75].

Як вже зазначалося вище, значення процесу прийняття рішень у державному управлінні настільки велике, що більшість визначень поняття *«державне управління»* зводиться до контролю та прийняття рішень.

2. М. Саймон увів поняття «управлінське рішення» і розробив можливості його використання як у суто теоретичному, так і в емпіричному плані. Сьогодні парадигма «прийняття рішень» визнана як найбільш загальна концепція при дослідженні управлінських процесів у теорії державного управління [14, с.350].

«Сам же процес управлінського рішення, уважають українські дослідники О. Половцев та А. Рачинський, варто розглядати як (1) вибір альтернативи, найкращої ідеї та варіанта дій при здійсненні управління; (2) основний результат діяльності суб'єкта управління, спрямованої на об'єкт управління з метою

досягнення певних цілей управління; (3) соціальний акт, в якому в логічній формі (текстуальна модель) висловлені впливи управлінських ланок (державних органів, посадових осіб) на суспільну систему (керовані об'єкти), необхідні для досягнення поставлених цілей, забезпечення інтересів та задоволення відповідних потреб в управлінні» [15, с. 55].

Для дослідження, найбільш важливим стає аналіз державно-управлінських рішень щодо реалізації міжнародної політики в інформаційній сфері. Такими напрямами мають бути:

- розроблення та прийняття плану першочергових заходів щодо реалізації діяльності уряду;
- планування та удосконалення нормотворчої діяльності;
- внесення змін до державного бюджету щодо ефективного фінансування закордонних інституцій;
- проведення зовнішньої політики на основі просування в інформаційному просторі наративів, що відповідають актуальним зовнішньополітичним цілям і завданням України та спрямовані на консолідацію міжнародної підтримки України і розбудови міжнародного співробітництва з метою підвищення ефективності протидії інформаційним загрозам та боротьби з дезінформацією і російською пропагандою.

Проте необхідно звернути увагу на ті проблемні моменти, що тут існують і вимагають свого вирішення, а саме:

а) попри те, що державне управління є прикладною наукою та специфічною практичною діяльністю, досить часто трапляється зведення всієї методології державного управління до гносеологічної проблематики, що можна вважати проявом редукаціонізму, оскільки не враховується власне методологія управлінської практики;

б) досить незначна увага приділяється реальному процесу державного управління як об'єкту наукового пізнання. У кращому випадку розглядається окремий його фрагмент (окремий інститут влади, часткова функція тощо), що не забезпечує цілісного розуміння об'єкта та міждисциплінарного спрямування науки державного управління [16, с. 132].

Відтак Україні необхідно формувати нове теоретичне підґрунтя і практичну систему засобів, як для просування власних позитивних наративів на світовій інформаційній арені, так і для протидії ворожій пропаганді. Пріоритетним завданням у цьому напрямі є розроблення й наукове обґрунтування теоретико-методологічних засад формування та реалізації міжнародної інформаційної політики України в умовах цифрової трансформації.

Потрібно визначити, що вітчизняна державно-управлінська наука позначена практичною відсутністю спеціальних досліджень, котрі б повною мірою розкривали питання механізмів державного управління здійснення зовнішньої політики української держави. Саме тому на часі сьогодні є створення наукових розвідок, які б проаналізували стан та подальший розвиток процесів становлення України як помітного гравця європейської та світової арени міжнародних відносин.

За останні майже 40 років, науковці, які стояли за оформленням державно-управлінської науки, її категоріального апарату, розробили теоретичні та практичні підходи до поняття «механізми державного управління».

Одні із засновників науки «державне управління» В. Бакуменко та В. Князєв в Словнику-довіднику з державного управління пропонували до механізмів

державного управління відносити «практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких органи державної влади впливають на суспільство, виробництво, будь-яку соціальну систему з метою досягнення поставлених цілей» [17].

Механізм державного управління визначено як «практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких органи державної влади впливають на суспільство, виробництво, будь-яку соціальну систему з метою досягнення поставлених цілей», визначено в колективному підручнику Національної академії державного управління При Президентіві України під загальною редакцією Ю. Ковбасюка [18, с. 248].

Механізм державного управління – це штучно створена складна система, звертають увагу Р. Рудніцька, О. Сидорчук, О. Стельмах і, призначена для досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, сукупність правових норм, методи, засоби, інструменти державного впливу на об'єкт управління [19, с. 28].

Не зовсім зрозуміла теза авторів, що механізми державного управління це штучно створена складна система, призначена для досягнення поставлених цілей. З такої точки зору механізми тієї чи іншої категорії в суспільних науках теж штучно вироблені категорії. Ця точка зору потребує уточнення чи пояснення авторів дослідження.

Механізмам державного управління притаманні такі характеристики: «а) оскільки держава є соціальним інститутом, створеним людьми, відтак і всі механізми держави є продуктом організованої людської діяльності; б) механізми державного управління завжди мають чітко визначену мету й носять функціональний характер, механізми державного управління передбачають цілеспрямований односторонній державний вплив на суспільно-політичні, економічні процеси з чітко визначеним вектором впливу; в) механізми державного управління зумовлюють жорсткі взаємозв'язки та правила взаємодії, усталеності керованого процесу; г) функціонування механізмів державного управління в ідеалі націлене на певний автоматизм, закріплені вміння й навички державних службовців щодо виконання у певних ситуаціях відповідних їм дій; д) побудова механізмів державного управління носить структурно-функціональний характер; е) механізми державного управління мають системний вимір; є) механізми державного управління мають регуляторний вимір; ж) механізми державного управління мають ціннісний вимір; з) механізми державного управління мають проблемний вимір – за їхньою допомогою держава вирішує ту чи іншу проблему суспільного розвитку» [20, с. 21–23].

Формування управлінських механізмів міжнародної інформаційної політики України напряму пов'язано з аналізом таких категорій: «зовнішня політика», «міжнародне право», «міжнародні відносини», «міжнародна інформаційна політика в умовах цифрових трансформацій в державі тощо. «Процеси, які нині мають місце у сфері міжнародних відносин та формування зовнішньої політики держави, характеризуються значним розмаїттям та складністю, невизначеністю та неперервністю», справедливо відзначають О. Дурман та М. Дурман» саме тому від продуманих, чітко обґрунтованих механізмів державного управління та відповідних їм інструментів, що розроблені та застосовуються з урахуванням системного підходу та останніх теоретичних та практичних доробок, залежить не тільки реалізація зовнішньої політики, але й раціональне використання доступних ресурсів у разі формування рішень та дій у міжнародних відносинах» [21, с. 14].

Зовнішня політика держави визначається її внутрішнім життям і внутрішньою політикою. Саме остання зумовлює механізми та інструменти (напрями, форми і засоби) формування та реалізації зовнішньої політики держави. З іншого боку, зовнішня політика не лише задовольняє інтереси внутрішнього життя, а й вносить певні корективи до внутрішньополітичних курсів, впливає на зміну загальнополітичної ситуації в країні. Взаємодіючи з іншими державами та міжнародними організаціями (об'єднаннями, союзами, блоками тощо), кожна з держав впливає також на міжнародний клімат, визначає характер міжнародних (міждержавних) стосунків.

У спеціальних довідкових виданнях найчастіше зустрічаємо наступне визначення поняття «зовнішня політика» – це «діяльність держави на міжнародній арені, що регулює стосунки з іншими суб'єктами зовнішньополітичної діяльності: державами, зарубіжними партіями та іншими громадськими організаціями, всесвітніми й регіональними міжнародними організаціями». При цьому зовнішня політика тієї або іншої країни є конкретним, практичним втіленням міністерством закордонних справ або відповідним йому зовнішньополітичним відомством основних принципів міжнародної політики держави, які виробляються державними структурами і покликані відображати національні інтереси держави.

Поняття ж «міжнародна політика» застосовується як для визначення діяльності даної держави у міжнародних справах, так і міждержавної політики на світовій арені взагалі. Тому це поняття більш широке, ніж поняття «зовнішня політика».

В цілому синонімічний ряд «міжнародна політика» – «світова політика» – «світовий політичний процес» може отримати таке визначення – це сукупна цілеспрямована діяльність народів, держав, їхніх інститутів, соціальних спільнот, об'єднань громадян у сфері міжнародного життя з метою реалізації певних політичних цілей.

Поняття зовнішня політика і міжнародні відносини, з точки зору державного управління дуже часто використовуються або як синоніми, або як поняття, близькі за значенням. «Здійснюючи свої зовнішньополітичні функції, підкреслюють в своїх наукових розвідках Олена та Микола Дурмани, кожна держава проводить певну політику за межами своєї країни, на міжнародній арені у взаємодії з іншими країнами та міжнародними організаціями. Зовнішня політика держави є похідною ознакою міжнародних відносин [21].

Зовнішня політика держави є продовженням внутрішньої політики. Тому, головну мету зовнішньої політики з точки зору державного управління можна визначити як забезпечення сприятливих умов для реалізації інтересів тієї чи іншої держави, забезпечення національної безпеки та добробуту народу, а саме:

- створення сприятливих міжнародних умов для успішної реалізації державою своїх внутрішньополітичних цілей і завдань;
- діяльність держави та інших політичних інститутів, що здійснюється на міжнародній арені;
- комплекс дій, спрямованих на встановлення і підтримку відносин із міжнародним співтовариством;
- поширення свого впливу на інші суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин;
- захист власного національного інтересу та поширення свого впливу на інші суб'єкти міжнародних відносин;

– комплекс дій, спрямованих на встановлення і підтримку відносин із міжнародним співтовариством.

Висновки.

1. Міжнародна інформаційна політика держави визначається її внутрішнім життям і внутрішньою політикою, яка саме і зумовлює механізми державного управління.

Державно-управлінські засади міжнародної інформаційної політики – це діяльність державних установ щодо впровадження державної політики в інформаційній сфері зовнішньополітичної діяльності, яка спрямована на створення умов для якнайповнішої реалізації міжнародних функцій держави, а також захисту основних прав і свобод громадян, узгодження різноманітних груп інтересів у суспільстві та міждержавою і суспільством, забезпечення суспільного розвитку відповідними ресурсами.

2. Міжнародні відносини і зовнішня політика на рівні держави здійснюються одними і тими самими інституціями, які діють на території держави та поза її межами і представляють державу в її офіційних відносинах з іншими державами та суб'єктами міжнародного права.

3. У становленні та формуванні міжнародної інформаційної політики особливе місце займає наука «державне управління», адже міжнародні відносини є переважно політико-управлінськими, бо їх головною ланкою залишається взаємодія між державами. Тому ядром глобальної міжнародної інформаційної політики, поряд з системою міждержавних відносин є її державно-управлінська складова.

4. Реалізація національних інтересів держави на міжнародній арені різними інформаційними інструментами (комунікаційними стратегіями, міждержавними договорами, дипломатичними нотами) стає основним напрямом міжнародної інформаційної політики України.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Інформаційна складова державної політики та управління : *монографія* / Соловйов С. Г., та ін. ; заг. ред. Грицяк Н. В. ; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ : К.І.С., 2015. 320 с
2. Макаренко Є.А. Міжнародна інформаційна політика: структура, тенденції, перспективи: дис... д-ра. політич. наук: 23.00.04. Київ. націон. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2003. 475 с.
3. Хаустова М. Г. Державна політика в умовах цифровізації суспільства. міжнародний досвід реалізації програм та стратегії цифровізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 209-216. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.40>.
4. Штирьова О., Вербя Т. Державне управління процесами міжнародного співробітництва України в сфері інформаційних відносин. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1583>.
5. Радченко О. Родові ознаки категорії «механізм» в соціальних науках. *Публічне управління : теорія та практика*. Харків : Вид-во АДНДУ, 2013. № 3(15). С. 19-25.
6. Thomas W. Wilson. The Study of Administration. *Political Science Quarterly*. 1887. Vol. 2. Т. 2. Р. 197-222.

7. Ємельянов В. Державне управління: у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях : навчальний посібник. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 336 с.
8. Бакуменко В.Д. Статті до енциклопедії державного управління : Наукове видання *Збірка вибраних наукових праць у 4 ч.* К. : АМУ, 2016. Ч. 3.. 284 с.
9. Словник іншомовних слів: 23000 слів та термінологічних словосполучень. Уклад. Л. О. Пустовіт та ін. К.: Довіра, 2000.
10. Костю С., Марценюк М. До питання історії вивчення поняття спілкування. *Вісник Національного університету оборони України*. 2019. № 2(52). С. 72.
11. McLuhan M. *Understanding Media: The Extensions of Man*. London; New-York: The MIT Press, 1994. 389.
12. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
13. Новицька Н.Б., Пунда О.О., Добрянська О.Д. Принципи інформаційної політики в умовах війни та їх нормативно-правове забезпечення. *Соціологія права*. 2022. Вип. 1–2 (40–41). С. 75.
14. Саймон Герберт А. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: пер. з англ. Вид. К.: АртЕК, 2001. 392 с.
15. Половцев О, Рачинський А. Сучасні підходи до формування методологічного змісту трансформації управлінських рішень у системі державного управління. *Вісник НАДУ при Президентові України (Серія «Державне управління»)*. 2018. № 1. С. 55.
16. Сидорчук Т. В. Методологія науки про державне управління в контексті розвитку сучасної науки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 11. С. 132.
17. Державне управління : словник-довідник ; за заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.
18. Державне управління : підручник у 2 т. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Вашенко, Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
19. Рудніцька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О. М. Механізми державного управління: сутність і зміст ; за наук. ред. М. Д. Лесечка, А. О. Чемериса. Львів : ЛІДУНАДУ, 2005. 28 с.
20. Радченко О. Родові ознаки категорії «механізм» в соціальних науках. *Публічне управління : теорія та практика*. Харків : Вид-во АДНДУ. 2013. № 3(15). С. 19-25.
21. Дурман О. Л., Дурман М. О. Державне управління зовнішньою політикою: інституційний та інформаційний механізм. *Вчені записки ТНУ імені І. М. Вернадського. Серія Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33(72). № 1. С. 14.

REFERENCES

1. Informatsiyna skladova derzhavnoyi polityky ta upravlinnya: monohrafiya [Information component of state policy and management: monograph] Solovyov S. H., ta in.; zah. red. Hrytsyak N. V. ; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy, Kaf. inform. polityky ta elektron. uryaduvannya. Kyiv : K.I.S., 2015. 320 s. [in Ukrainian].
2. Makarenko, Ye. A (2003). Mizhnarodna informatsiyna polityka: struktura, tendentsiyi, perspektyvy [International information policy: structure, trends, perspectives]: dys... d-ra. politych. nauk: 23.00.04. Kyiv. natsion. un-t im. T.Shevchenka. K., 475 s. [in Ukrainian].
3. Khaustova, M. H. (2022.) Derzhavna polityka v umovakh tsyfrovizatsiyi suspil'stva. mizhnarodnyy dosvid realizatsiyi prohram ta stratehiyi tsyfrovizatsiyi [State policy in the context of digitalization of society. International experience in implementing digitalization programs and strategies]. Analitychno-porivnyal'ne pravoznavstvo – Analytical and comparative law, 2, 209-216. Retrieved from : <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.40> [in Ukrainian].
4. Shtyr'ova, O., Verba, T. Derzhavne upravlinnya protsesamy mizhnarodnoho spivrobitnytstva Ukrainy v sferi informatsiynykh vidnosyn [State management of the processes of international cooperation of Ukraine in the sphere of information relation]. Retrieved from: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1583>) [in Ukrainian].
5. Radchenko, O. (2013) Rodovi oznaky katehoriyi «mekhanizm» v sotsial'nykh naukakh [Generic features of the category «mechanism» in social sciences]. Publichne upravlinnya : teoriya ta praktyka – Public administration: theory and practice. Kharkiv: Publishing house of the ADNDU, 3(15), 19–25 [in Ukrainian].
6. Thomas, W. Wilson (1887). The Study of Administration. Political Science Quarterly, 2, 2, 197-222.
7. Yemel'yanov, V. (2015). Derzhavne upravlinnya: u vyznachennyakh, poynasnennyakh, skhemakh, tablyttsyakh [Public administration: in definitions, explanations, schemes, tables]. Mykolaiv: Publishing house of Petro Mohyla ChDU, 336 [in Ukrainian].
8. Bakumenko, V.D. (2016). Statti do entsyklopediyi derzhavnoho upravlinnya [Articles to the encyclopedia of public administration] Naukove vydannya Zbirka vybranykh naukovykh prats' u 4 ch. – Scientific publication Collection of selected scientific works in 4 parts, Kyiv: AMU, 284 [in Ukrainian].
9. Slovyk inshomovnykh sliv: 23000 sliv ta terminolohichnykh slovospoluchen' [Dictionary of foreign words: 23,000 words and terminological phrases]. Compiled by L. O. Pustovit and others. Kyiv: Dovira [in Ukrainian].
10. Kostyu, S., Martsenyuk, M. (2019). Do pytannya istoriyi vyvchennya ponyattya spilkuvannya [On the question of the history of studying the concept of communication]. Visnyk Natsional'noho universytetu oborony Ukrainy – Bulletin of the National Defense University of Ukraine, 2(52), 72 [in Ukrainian].
11. McLuhan, M. (1994). Understanding Media: The Extensions of Man. London; New-York: The MIT Press, 389.
12. Pro informatsiyu [About information] Zakon Ukrainy vid 2 zhovtnya 1992 r. Law of Ukraine dated October 2, 1992, № 2657-XII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> [in Ukrainian].

13. Novyts'ka, N. B., Punda, O. O., Dobryans'ka, O. D. (2022). Pryntsypy informatsiynoyi polityky v umovakh viyny ta yikh normatyvno-pravove zabezpechennya [Principles of information policy in wartime and their regulatory and legal support]. *Sotsiologiya prava – Sociology of law*, 1–2 (40–41), 75 [in Ukrainian].
14. Saymon Herbert, A. (2001). Administratyvna povedinka: Doslidzhennya protsesiv pryynyattya rishen' v orhanizatsiyakh, shcho vykonuyut' administratyvni funktsiyi [Administrative Behavior: A Study of Decision-Making Processes in Organizations Performing Administrative Functions]. Transl. from English. Ed. K. : ArtEK, 392 [in Ukrainian].
15. Polovtsev, O., Rachyns'kyi, A. (2018). Suchasni pidkhody do formuvannya metodolohichnoho zmistu transformatsiyi upravlins'kykh rishen' u systemi derzhavnoho upravlinnya [Modern approaches to the formation of methodological content of the transformation of management decisions in the system of public administration]. *Visnyk NADU pry Prezydentovi Ukrayiny (Seriya «Derzhavne upravlinnya») – Bulletin of the National Administrative Service under the President of Ukraine (Series «Public Administration»)*, 1, 55 [in Ukrainian].
16. Sydorchuk, T. V. (2013). Metodolohiya nauky pro derzhavne upravlinnya v konteksti rozvytku suchasnoyi nauky Investytsiyi [Methodology of public administration science in the context of the development of modern science]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 11, 132 [in Ukrainian].
17. Derzhavne upravlinnya (2012) : pidruchnyk u 2 t.[State administration: a textbook in 2 volumes]. *Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrayiny; red. kol. : Yu. V. Kovbasyuk (holova), K. O. Vashchenko, Yu. P. Surmin (zast. holovy) [ta in.]. National Academician of State Administration under the President of Ukraine; editors: Yu. V. Kovbasyuk (chairman), K. O. Vashchenko, Yu. P. Surmin (deputy chairmen) [and others]. Kyiv; Dnipropetrovsk: NAPU*, 1, 564 [in Ukrainian].
18. Derzhavne upravlinnya [State administration] slovnyk-dovidnyk – dictionary-reference book (2002); edited by V. M. Knyazev, V. D. Bakumenko. Kyiv: Publishing house of the Ukrainian Academy of Sciences, 228 [in Ukrainian].
19. Rudnits'ka, R. M., Sydorchuk, O. H., Stel'makh, O. M. (2005) Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya: sutnist' i zmist [Mechanisms of public administration: essence and content] edited by M. D. Lesechka, A. O. Chemerys. Lviv: LIDUNADU, 28 [in Ukrainian].
20. Radchenko, O. (2013). Rodovi oznaky katehoriyi «mekhanizm» v sotsial'nykh naukakh [Generic features of the category «mechanism» in social sciences]. *Publichne upravlinnya : teoriya ta praktyka – Public administration: theory and practice. Kharkiv: Publishing house of the ADNDU*, 3(15), 19–25 [in Ukrainian].
21. Durman, O.L., Durman, M.O. (2022) Derzhavne upravlinnya zovnishn'oyu politykoyu: instytutynnyy ta informatsiynnyy mekhanizm [State management of foreign policy: institutional and information mechanism]. *Vcheni zapysky TNU imeni I.M.Vernads'koho. Seriya Publichne upravlinnya upravlinnya ta administruvannya – Scientific notes of I.M. Vernadsky TNU. Series Public management of management and administration*, 33(72), 1, 14 [in Ukrainian].